

Pocztówki militarne (26)

Motywami, które często przewijały się na pocztówkach sprzed I wojny światowej były kościoły i stacjonujące w nich oddziały wojskowe. Gdańsk był miastem w znacznym stopniu zmilitaryzowanym, szczególnie w okresie poprzedzającym utworzenie prowincji Prusy Zachodnie (1878 r.).

W końcu XIX wieku wojsko przekazało miastu wiele zabytkowych obiektów. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć Katownię z Wieżą Więzienną (1887 r.).

Budynkiem o charakterze wojskowym położonym w sercu zabytkowego centrum był odwach (warta garnizonu). Najpierw znajdował się w Dworze Bractwa św. Jerzego, a następnie przeniesiono go do równie pięknej Bramy Wyszynnej. Wiele pocztówek ukazuje tę drugą siedzibę podczas ceremonii zmiany wart, oglądanej przez licznie zgromadzonych mieszkańców i turystów.

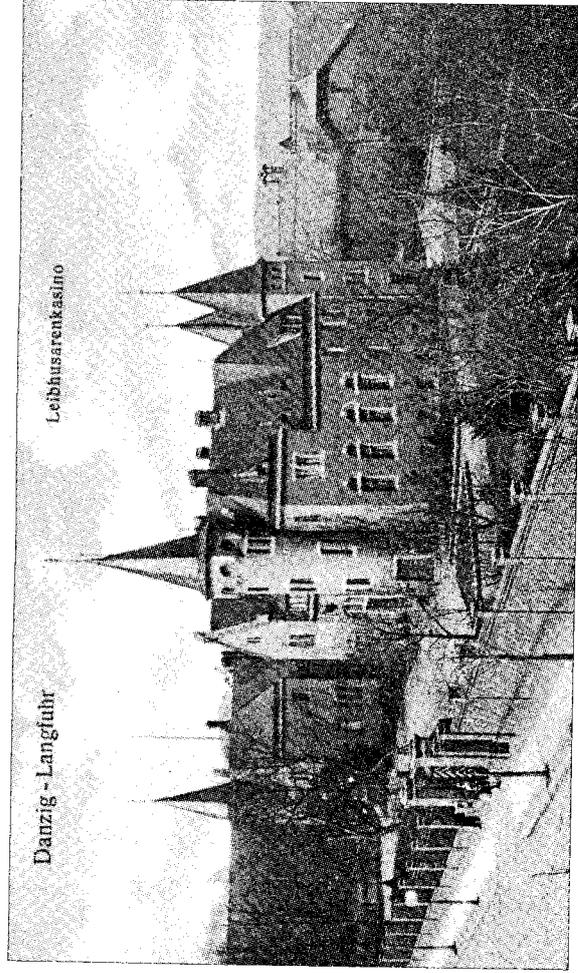
W 1890 roku powołano w Gdańsku XVII Okręg Korpusu Armijnego, w którego skład weszły jako główne jednostki: regiment grenadierów nr 5, regiment piechoty nr 128, regiment artylerii nr 2 oraz regi-

ment huzarów. Od 1901 roku komendantura garnizonu przeniosła się do budynku przy ul. Wały Jagiellońskie, który później zasłynął jako klub studencki Żak.

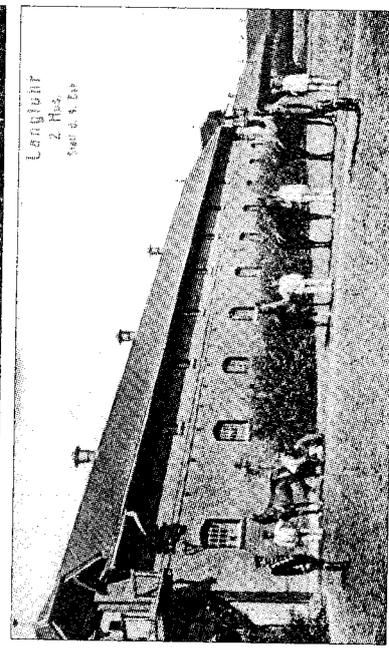
Najbardziej znaną jednostką gdańską, a także najczęściej spotykaną na pocztówkach byli huzarzy. Przybyli oni do naszego miasta w 1817 roku i początkowo stacjonowali na Długich Ogrodach. W latach 1893-96 wybudowano we Wrzeszczu koszary, których uroczyste otwarcie w obecności cesarza Niemiec miało miejsce 3 października 1896 roku.

Huzarzy byli nazywani „huzarami śmierci” od symbolu „trupiej czaszki” umieszczonej na czapkach. Honorowym dowódcą ich był następca tronu Niemiec (Kronprinz).

W 1901 roku ponownie w obecności cesarza Wilhelma II otwarto następne koszary we Wrzeszczu dla utworzonego 2 regimentu huzarów. Reprezentacyjnym budynkiem koszar było kasyno oficerskie ozdobione obrazami batalistycznymi Wojciecha Koszałki. Ciekawostką jest fakt, że kasyno było udostępnione dla zwiedzania.

Kasyno regimentu huzarów przy ul. Słowackiego, ok. 1910 r.

Stajnie 2 regimentu huzarów przy ul. Słowackiego, ok. 1910 r.

Garnizon gdański posiadał kilka placów ćwiczeń. Największy z nich znajdował się na Zaspie. Teren ten w okresie międzywojennym służył jako lotnisko. Stamtąd pochodzi seria fotopocztówek ukazujących huzarów podczas manewrów wizytowanych przez cesarza.

cđn.
Piotr Popiński